

**"TRZY RODZAJE REALIZMU ANTROPOLOGICZNEGO – PRÓBA ALTERNATYWNEJ
ANTROPOLOGII W KONCEPCJI ANTROPOLOGII SYNERGICZNEJ S. CHORUŻYJA"**

1. Koncepcja "granicy antropologicznej", która umożliwia postrzeżenie człowieka z innej perspektywy – z perspektywy energicznej, a nie esencjalnej. Postrzeżenie człowieka z takiej perspektywy umożliwia uwzględnienie współ-czesnych praktyk antropologicznych, takich jak np.: świat wirtualny oraz sfera psychiczna wraz ze swoimi fenomenami (depresje, nerwice, itp.). "Granica antropologiczna" jednoczy w sobie te trzy sfery, ponieważ tworzą ją wszystkie przejawy człowieka, różne mechanizmy jego aktualizacji. Opisanie człowieka, jako istnienie ciągle realizujące się i dążące do swej entelechii, najlepiej może się dokonać w perspektywie Innego, ze szczególnym uwzględnieniem wschodnio-chrześcijańskiego hezychazmu.

2. Realizm mistyczny – spotkanie Boga z człowiekiem, do którego dochodzi w praktykach duchowych, w których człowiek może dokonywać samorealizacji w byciu oraz uświadamia siebie jako istnienie, będące konkretnym rodzajem bycia (charakteryzującego się skończonością i śmiercią) i konstytuujące się w aktualizacji swojej relacji z innym rodzajem bycia, Innym – Bogiem, poprzez wyjście naprzeciw jego energiom. Owo wyjście naprzeciw energiom, dążenie ku byciu Innego, ma charakter ontologiczny, a krańcowe przejawy antropologiczne, w których ono się dokonuje, tworzą konkretną sferę "granicy antropologicznej", którą Chorużyj nazywa "ontologiczną granicą".

3. Drugi typ granicy człowieka ma miejsce w relacji człowieka z nieświa-domością. Nieświadomość oddziałuje, wpływa na człowieka poprzez swoje energie, przejawy. W tym przypadku człowiek w relacji z nieświadomością okazuje się kimś rozmazanym i niejasnym, uczestkowionym w swoich przejawach. Ta relacja jednak nie dokonuje się w byciu, a w istnieniu człowieka, ponieważ nieświadomość nie stanowi innego rodzaju bycia. Ma ona charakter nie ontologiczny, ale ontyczny, a zgodnie z tym przejawy człowieka, odpowiadające tej relacji, tworzą kolejny typ granicy – "granicę ontyczną".

4. "Wirtualne fenomeny" odróżniają się od pozostałych tym, że ich aktualizacja i wcielenie nie dokonuje się w pełni, że nie posiadają one żadnych aktualizacji w sferze istnienia. Z tego też powodu funkcjonują jako niezrealizowane w istnieniu. Wirtualna rzeczywistość nie występuje jako autonomiczny rodzaj bycia, ontologiczny horyzont, a jest ona jedynie niespełnionym rodzajem bycia.

5. W swoim wystąpieniu chciałbym ukazać możliwość alternatywnej, wobec klasycznej, antropologii, a co za tym idzie alternatywnego sposobu postrzegania człowieka w rzeczywistości. Sama zaś rzeczywistość przez zmianę perspektywy otrzymuje nowe właściwości, przestaje być bierną, przestaje być wytworem intelektu, a staje się miejscem spotkania, w którym dokonuje się energiczna realizacja człowieka z *δυναμικ* do *εντελεχεια*.